

פרוטוקול מס' 391

מישיבת ועדת העבודה
יום ו' כ"ו בחשוון תשל"ז - 19.11.1976. שעה 8.30.

נכחו:

חברי הוועדה: ש. ארבל-אלמוזלינו - היו"ר

מ. דרובלס

ה. זיידל

י. יודין

א. כהן

ח. שמעוני

ש. חמיר

מ. ורטמן

מוזמנים:

ש. הלל - שר המשטרה.

מ. פובלמן - מנכ"ל משרד המשטרה.

ניצב משנה נ. בושמי - ראש אגף כוח אדם במשטרה.

חת ניצב א. ברטל - מנהל כוח אדם במשטרה.

א. קפלן - ראש מדור שלישות.

מזכיר הוועדה: י. נוריאל

רשמה:

ש. ז"ק.

סדר-היום: שכר השוטרים ותנאי עבודתם.

- 367 -

(תקבל ביום 1.11.76)

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

פוחתת את הישיבה.
אני מקדמת בברכה את שר המשטרה, המנכ"ל,
ניצב משנה בושמי, את ניצב א. ברטל וא. קמלן.

לפני שאנחנו עוברים לטדיר-היום אני רוצה לברך את חבר-הכנסת תמיר שהצטרף לוועדת העבודה בעקבות החילופים שחלו ב"מרכז החומשי" והוא נכנס במקום חבר-הכנסת גרוסר. אנחנו יודעים על השינויים שחלו במפתח של הכנסת ו"המרכז החומשי" חזר להיות עצמאי. אני מקדמת אותו בגרסה ואני רוצה לקוות שהוא יתרום תרומה רבה, כפי שהוא תורם בשטחים רבים אחרים מהידע הרב שיש לו והוא יוכל לסייע לוועדה. אני רוצה לקוות שהגלה פעילות והתמדה בוועדה ונדרוה נחת מהפעילות שלך בוועדה.

ש. המיר: תודה!

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אנחנו מצאנו לנכון להעמיד בטר-היום את בעיית שכר העבודה של השוטרים ותנאי עבודתם - דבר שאיננו עושים לגבי קבוצות אחרות במשק. אנחנו נמנעים מלעשות זאת, כי לקבוצות אחרות ישנה אפשרות של התארגנות חופשית ויש מי שמנהל בשבילם את המאבק. דבר זה לא קיים לגבי המשטרה. איננו באים חס וחלילה לערער ולומר משהו לגבי מצב הדברים כרגע. אבל זהו המצב הנוכחי, ואני חושבת שטוב שהמצב הוא כפי שהוא קיים מבחינת המבנה. אבל אנחנו נמצאים בתקופה זו כאשר כל אחד דואג לעצמו, צריך מישהו לדאוג לענינם של השוטרים, לקידימט ולקידין תנאי שכרם.

אנחנו יודעים להעריך את התרומה הגדולה והשיפולי של שר המשטרה בכל השנים הללו, מאז לקח לידינו את הדברים וניהל את המאבק שלו על-מנת לקדם את השוטרים גם בשכר וגם בתנאי עבודה; כי מי אם לא הוא מודע לתפקידי החשובים שממלאת המשטרה, כי גם עניני בטחון פנימיים נתיידי המשטרה. לכן, לא יתכן ששוטרים שגוצים מול התפקידי כאלה כפי שהטלנו עליהם למלא שיהיו-בטולם שכר כזה ובתנאי עבודה כאלה, תנאים שאינם הולמים את התפקיד. רק הודות למאבק שמנהל שר המשטרה מזה 3-4 שנים הללו התקדמות מטוימת. אבל שוב היתה דריכה במקומם.

השאיפה היתה במסגרת הדינים שקיימנו כאן בעבר שתהיה השוואה של המשטרה על כל דרגותיה לאלה של דרגות צבא הקבע מן דיירוג הבכיר ביותר וגמור בשוטר הזוטרי שנמצא במשטרה. אבל לצערנו קיים שער גדול מאוד, על אף שלא פעם השוטרים ואנשי צבא הקבע ממלאים אותם התפקידיים ויחד נצביט באותה פעילות - אנחנו רואים זאת בעיקר בשטחים. אבל שם צבא הקבע מקבל תנאים אחרים והשוטר שלא פעם עושה אותה עבודה שהיא לא פחות חשובה נמצא בטולם דיירוג אחר.

כן הדבר לגבי סיוע בדיור והתנאים האחרים מבחינת הרווחה, דהיינו - אש"ל. לא פעם מספרים באוזנינו, ואני רוצה להגיד את הדברים באוזני שר המשטרה: קורה ששוטר גמר משמרת אחת והוא מתבקש להשאר במשמרת נוספת, או שהעושרים נקראים פתאום לפזר הגונות, כלומר, הם במילא צריכים להשאר עוד משמרת. אז כמובן הם עובדים לפלילי מ-8 שעות ועליהם לקבל אש"ל. אבל האש"ל הזה הוא לעצו לרש, כי השקית שהם מקבלים היא כה זעומה שלא יכולתי להאמין.

נשות השוטרים, לא השוטרים עצמם, אלא נשות השוטרים הן שמנהלות את המאבק - זוהי תופעה חשובה בחיינו כאשר מתאום הנשים נטלו על עצמן לנהל את המאבק כשהשוטרים גם את זה אינם יכולים לעשות. אותה אשה השת על בשרה בבית מהו מצב הדברים, כאשר עליה לדאוג לידיים;

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו

היא חשג שהמשכורת שמביא בעלת השוטר הביתה איננה מספיקה והיא איננה יכולה להסתדר. על-כן נטלו נשות השוטרים על עצמן את המאבק. אני התייחסתי באהדה למאבק שמנהלות הנשים.

כל האמור לעיל לגבי התיקון בחוק הגמלאות לשוטרים וטוהרים בא על-מנת למשוך כוחות מעולים והמשטרה זקוקה לכוחות מעולים - חייבים לתת להם גם את התנאים הטובים כדי שירצו ללכת למשטרה, כי בלי זה לא תהווה המשטרה שום כוח משיכה. עלינו לזכור שהעבודה הקשה במשטרה כרוכה בסיכונים ובמאמצים גדולים, הם מתרחקים מהמשפחה לזמנים ממושכים, כי עליהם למלא את תפקידם בלילות, שבתות ובחגים. אז טיפלנו גם בטוביה זו, למרות שלא היה קשר ישיר לענין. אבל אנחנו התייחסנו אליה, כי ראינו בתנאי העבודה והשכר נקודה חשובה מאד שחייבים לתת עליה את הדעת. אז התנהל המאבק יחד עם שר המשטרה, מנכ"ל המשטרה ומנכ"ל המשטרה וישנה מודעות בקשר לכך, ונעשתה עבודה. אנחנו נשמע על ההשקעות שנעשו לגבי השכר בדירוג גם במשטרה וגם בצבא ומה הצעדים שננקטים על-מנת לתקן את כל הדברים, כי ענין התלות - זו אחת הבעיות שאנחנו צריכים להתייחס אליהן מעני שעדיין רבות ממשפחות השוטרים גרות ב"טייגרשיט" כלומר, בדירת בתוך בנייני המשטרה, והרי פעם הם יצטרכו לפנות דירת זה, וזה יקרה כאשר השוטר יחדל להיות שוטר והוא יהיה בגיל מבוגר יותר, וקשה יהיה לו לקנות דירה משלו וכמובן שאין לו כל דירת אחר משלו. אבל גם כאשר הוא רוצה להשקיע בדירה בזמן שירותו במשטרה נותנים לו 10,000 ל"י כהלוואה. המשטרה אינה באה לסייע לשוטר מול המחיר הגבוה שהוא נדרש לשלם עבור דירה. אבל המשטרה יכולה לסייע לו בהלוואה גדולה יותר.

לכן, טוב עשתה ועדת העבודה שהחליטה לקיים דיון בנושא ולתת לו את הגיבוי הציבורי ואת כל החמיכה במאבק שמנהלת המשטרה עם משרד האוצר בענין קידומם של השוטרים.

שר המשטרה - ש. הלל

כפי שאמרה יושבת-ראש הוועדה אנחנו עומדים בעצם הימים האלה במו"מ נמרץ עם משרד האוצר, כדי להשוות ולשפר אלמנטים בשכרם של השוטרים; וכמו בכל מו"מ קשה לעשות הערכות באמצע. אני רק מאד מקווה שנוכל למצוא פתרון כולל לגבי הבעיות האקוטיות שנתקלנו בהן. בהמשך הדברים אעמוד על כך מהיכן צמחו הבעיות.

לפני כמה שנים נערכה השוואת תנאי השכר של השוטרים לאלה של צבא הקבע. היה זה לפני 4 שנים כאשר סיכמנו את הסיכום הראשון בדבר השוואת תנאי שכרם של הקצינים הבכירים לאלה של אנשי צבא הקבע בדריגות המקבילות. אני חושב שהיה זה שינוי חשוב באותה עת. גם משרד האוצר וגם אנחנו לא עמדנו על כך שהשוואה תחל לגבי הקצינים הזוטרים, כלומר, ב.ד.א - בעלי דרגות אחרות. הסיבה היתה נעוצה בעיקר בשל כך שאולי באותה תקופה, ואולי גם היום צבא הקבע מורפף מאנשים נוסאי דרגות. כך שמבנה השכר אכן התכוון לקצינים הבכירים, כי הרי הצבא אינו מחזיק טוראים בשכר, כאנשי קבע; בו בזמן שמרביתם של המשטרה מורפף מטוראים. נדמה לי שלבעיה זו לא נוכל למצוא פתרון, לבעיה של הטוראים, או הרב טוראי, לא נוכל למצוא פתרון בהשענות ובחצמרה אוטומטית לזו של הצבא. הצבא אינו הולך לדירוג בעלי דרגות נמוכות. אם הצבא החזיק בעלי דרגות נמוכות היה זה במקרים ספצימיים, כאשר בעלי הדרגות הנמוכות היו בעלי מקצועות מיוחדים כמו: אלקטרוניקאים, נהגים. אבל בצבא לא הייתה התופעה שחיל-טוראי הוא בהשלום כאשר הוא אינו צמוד למקצוע מסויים.

אז התחלנו לדאוג לשוטרים מן השורה. אמרנו שההצמדה היא לגבי מקרי שרון בצבא ולאחר נסיון של מספר שנים במשטרה מזה של הצבא. הגעתי למסקנה שאם אנחנו עושים השוואה עם מה שנותנים במשטרה

שר המשטרה - ש. הללי

ואותה השורה אנחנו צריכים להחיל גם על בעלי דרגות נמוכות. אזי, גם משום שבצבא חל שינוי מסויים בהרכבו של צבא הקבע ונמצא פתרון שיכול להיות פתרון הולם גם למשטרה; וגם נוכחתי לדעת שחוק הרצון הרב של כולם - גם של משרד האוצר - קשה לקיים מערכת ספציפית במשטרה בלבד. אנחנו מטבע הדברים איננו משתייכים להסתדרות כאגוד מקצועי, ואין גורם שינהל את המאבק במסגרת של האגוד המקצועי, או שחיה זו המסגרת של צבא הקבע, כלומר, מצד אחד ישנה מערכת שמתקנת את עצמה באופן קבוע, מצד שני - ישנו האיגוד המקצועי, ומהצד השלישי - ישנה קבוצה שלמה שנופלת בין הכסאות, כאשר בתקופה מסוימת זו הקבוצה הזו אינה יכולה להנות מאותם ההישגים, ובעיקר, פעם כל שינוי שקורה במשק ישנה ריצה, או התקרמות לקראת המערכת של האיגוד המקצועי, וישנו פתרון לצבא הקבע - ואנחנו צריכים לדעות אחרי מה שקורה במשק.

אני חושב שאין לנו מפלט מאשר לחפש דרך

מסוימת על-מנת להצמיד גם את השוטרים, ולא רק את הקצועה הבכירה לתנאים של צבא הקבע ולהעמיד את הנושא בצורה כזו, כי אין לגביו פתרון במערכת הכללית. אנחנו גם נתקלנו בעובדה שישנם מקצועות לא מעטים במשטרה שבעצם קשה למצוא להם פתרון ולהשוות אותם למה שקיים בצבא. למשל: הבעיה אקוטית עלתה עם קצינים של בטחון פנים שהם חבלני המשטרה ולא מעט קדרונות היו ביניהם. אזי, חבלן שפורש מצבא הקבע ועובר למשטרה הוא אומר ששם הוא קיבל תוספת ספציפית המיוחדת למקצועו בשביל הסיכון שבמקצוע; עשה שבמשטרה זהו שוטר רגיל, וגם חבלני המשטרה חייבים לעשות את תפקידם בתנאים הרבה יותר מסוכנים, כאשר שם ממוצעים משהו ובמשטרה יש לפוצץ מכונית או בתים שבהם נמצא חומר נפץ והדבר דורש סיכון רב יותר. מה אני רוצה להגיד לזכותו של מנכ"ל המשרד, כי אנחנו מחילים גם על השוטרים את התוספת שניתנה בצה"ל. אבל אם אין פתרון לבעיה ואינני יכולים להתגבר עליה, הרי עליכם לדעת שאנחנו יותר-יותר נשענים בגיוס כוח אדם מהצבא ולא יכול להיות שיוצע מצדו של אותו אדם שפורש מצה"ל ועובר למשטרה - זהו קיצוץ וזה חוסם בפנינו את היכולת להגיע אל הרצבואר הטבעי שבא ממערכת הצבא למערכת המשטרה.

לכן, אנחנו בוחרים את הדברים ואני יודע

שצריך להזהר מהשוואה אוטומטית בין הצבא למשטרה. הבחינה הזו תיקח בוודאי לא מעט זמן, ובמקרה הטוב היא תיקח מספר חודשים. אבל אנחנו נתקלנו בדבר העיקרי והוא: בשל הזעזועים המוניטאריים במשק נוצר במצב כזה ואני מודה שאולי לא מעט באשמות. כיון שלפני מספר שנים הבעתי עם שר האוצר המנוח, מר ספיר לידי תוספות משמעותיות למערכת אשר החלנו אותן באופן הדרגתי, כלומר, שתוספת מסוימת אחת תכנס לתוקפה צעוד שנה והאחרת - בעוד שנתיים. אבל לא היינו ערים לכך כאשר קבענו את התוספות וקבענו אותן בלידת לא ידעתי שתחול לגבם עליה של האינפלציה. אזי, אם לפני 4 שנים תוספת של משמרת היתה 15 לירות, הרי תוספת זו היוותה אחוז לא מבוטל מהשכר והיות זה בבחינת לעג לרש. זאת אומרת, לא קבענו אותן כחלק מהשכר. יצא כך שעקב ההיחלשות הרבים שחלו והאינפלציה שבאה עלינו בסדר גודל שכלל לא העלינו על דעתנו שתוך זמן קצר, כמעט שנתיים ואנחנו איפסנו את כל אותן התוספות שהיו משמעותיות. גם משרד האוצר מבין שיש כאן בעיה וישנם כמה עיוותים שאיך הדעת טובלתם, כי צדק-הכל, המשמרת השנייה או השלישית הם חלק של העבודה כולה, כי העבודה היא כזו.

נוסף לכך, כאשר שולחים אותו שוטר פעם בשבוע

לחופש והמדיבור הוא בתוספת הנרשמות אומרות נשות השוטרים, ובצדק, שמאחר ואלה הן תוספות ספציפיות הנרשמות. אז כל יום שהשוטר יוצא לחופש הוא אינו מקבל את התוספת. כך הדבר כאשר הוא יוצא לגמלאות הוא איננו מקבל את התוספות. אז ישנה ירידה דראסטית בשכרו, כי החישוב הוא כזה שאינו מביא בחשבון את כל האלמנטים - דבר זה יוצר מצב של עיוותים שאיננו יכולים לקבל ואנחנו צריכים לחפש פתרונות, כי שכר היסוד שניתן לאנשי המשטרה, עם כל התוספות, הופך לבלתי רלוואנטי עקב הישובי השכר האלה. על-מנת לטבד את האופן אומר שישנן דרגות שאין כל שכר יסודי מקביל להן, כי שכרו של שוטר מתחיל הוא 430 ל"י שכר יסודי וכל תוספות היוקד למיניהן הופכות לבלתי

שר המשטרה - ש. הלל:
רלוונטיות. (מ. ורטמן: 430 לירות זהו שכר היסוד?)

מ. פוגלמן:
430 לירות זהו שכר היסוד האחד והיחיד;
עם תוספת היוקר הוא מגיע ל-1578 לירות
וזוהי ללא ותק. שוטר לא מתחיל מגיע ל-2383 לירות. אבל שוטר מתחיל אשר שכר היסוד
שלו הוא 430 לירות והוותק אפס, הוא מקבל תוספת גמל, תוספת מאמץ, שעות נוספות
בסך של 310 לירות; כן הוא מקבל תוספת חתימה כדי לעודד את השוטר בסך של 65 לירות -
כל זה מגיע לפך של 1578 לירות עם תוספת היוקר. אני מדבר כאן על קבוצה שלמה
שאינם עובדים במשמרות המהווה כשליש ממערכת כוח האדם, אלא הם עובדים עבודה רגילה
זוהי משכורתם.

שר המשטרה - ש. הלל:
מה שקורה במשק הכללי הוא שבט במשק המדינה
הדרגות הן נמוכות ושכר היסוד הוא נמוך
מאד. אבל במשך הזמן הקמיצו את כולם בדרגות השכר; ואם כי קיימת בטולם הדרגות
דרגה ד'. אבל אין אתה מוצא בשום מקום עבודה של המדינה מישחו שאמנם חי לפי דרגה ד',
אלא מתחילים בדרגה ה'. כיום נכנסים לעבודה במשק המדינה בדרגה ה' או ט'. הדבר
הזה קיים ואתה כלל איננו מרגיש בו ומעלים אוטומאטית את האנשים בדרגה. במשטרה
אין דבר כזה וכך מתחילים כל השוטרים המתחילים בדרגה ד'; בו בזמן שלגבי העובדים
האחרים זה מפתח בצורה בוכלטרית ואז ישנן אותן שעות התמרון שאמנם עובד מדינה
יכול לקבל 400 לירות. אבל העלו את כולם בדרגה. לנו אין אותה גמישות. אפשר
היה אולי לעשות השוואה לגבי כל השוטרים אם כולם היו בדרגות הגבוהות ביותר. אבל
איננו יכולים לעשות זאת, כי לא כל השוטרים הם רבי-טוראים או סמלים, אלא יש גם
טוראים. לכן, לו רק זמנית, לכמה חודשים היינו מסדירים את הבעיה, כי אם אנחנו
נותר על מעמד מסויים של קבוצה ייחודית שאין דומה לה בכל המשק, ואם נצמיד אותה
לצבא - הבעיה תפתר פאליה. אבל אם לא נצמיד לצבא - יהיה צורך למצוא
פתרון.

יש כאן גם עיוות מסויים לגבי הנשים
בשירות המשטרה. אמנם העיוות איננו גדול. הזכיר כבר מנכ"ל המשדך את תוספות
הגמל שאנחנו מחילים אותן מתוך הרגשה ששוטרים העובדים בחוף זקוקים לתוספת גמל
שהיא בגבולות של 370 ל"י לדרגה הבכירה ו-310 לירות לדרגה המתחילה. ברור
שוטרים עובדים בחוף. אבל גם שוטרות עובדות בחוף. אבל משום-מה נהגנו לומר
שאת שוטר עבד 10 שנים בחוף. לאחר מכן קיבל תפקיד אחר, או עבר לעבודה אחרת,
או עבודה משרדית - הוא קיבל את התוספת. לא נהגנו כך לגבי השוטרות. הסיבה
היא שזה לא ניתן לה בדרגה.

מ. פוגלמן:
התוספת שהאוצר נתן היתה בטכום מסויים.
כאשר באו לחלק את הטכום לאותה קבוצה
ומאחר שהטכום לא הספיק לכולם נתנו לגברים טכום קצת יותר גבוה ולנשים טכום קצת
פחות גבוה.

שר המשטרה - ש. הלל:
המשטרה אינה אגוד מקצועי ולא ארגון
כמו כל הארגונים האחרים, וכל זמן שאין
ארגון של הבעלים של השוטרות שיוכלו להגיד מדוע לא מעלים את כל הנושא. לכן, יש
לזכור שישנם כאן כמה דברים: אנחנו צריכים לדעת שאנחנו נמצאים בשלב ראשון של
הדברות עם משרד האוצר ובמ"מ עם משרד האוצר כדי למצוא פתרון לבעיה האקוטית של
כרסום כל התוספות שניתנו לשוטרים, ובעיקר, לאור העובדה שהאינפלציה היא
בקצב של 35% לשנה. אזי תוך שנה, שנתיים או שלוש שנים, ובעיקר, כאשר התוספת

שר המשטרה - ש. הלל:

אינה צמודה, כאשר כל ההעלאות במשק בשכר היסוד הן כאלה יש להתאים אותן לאנשי המשטרה, כדי שאחד שהוא עובד מדינה שיבוא אלינו יקבל בהתאם למה שקיים. לשם כך יש צורך במספר תיקונים קטנים שיאפשרו לבוא ולומר שעדינו את המצב של השופר לזה שהיה לפני שלוש שנים, לפני מלחמת יום הכיפורים; כאשר בעת ובעונה אחת יש לבדוק ולחתור על-מנת להשוות את תנאי שכרם של השוטרים למה שקיים במערכות הצבא, כדי שלא תהיה קבוצה יוצאת דופן שלא חלים עליה כללי הצבא ולא כללי האגוד המקצועי.

מ. פוגלמן:

אני הייתי רוצה רק להוסיף בשני משפטים לגבי נושא השכר והיכן אנחנו עומדים במו"מ עם משרד האוצר. משרד האוצר באופן עקרוני מוכן לעדכן את כל אותן התוספות הקיימות לפי תוספת היוקר ולפי המדד הקיים היום מאז אותה תקופה שבה ניתנו התוספות ולא עודכנו. כלומר, לגבי כל אותן התוספות כמו: תוספת עבור משמרת, תוספת גמל, תוספת חתימה וכל אותם הדברים האחרים. אזי, אם אנחנו מבקשים תוספת שר לכלל הציבור - מדרגת מפקח ומטה - פירוש הדבר שאנחנו מבקשים היום תוספת של פ-200 לירות ברוטו, קרי - כ-120 לירות נטו. אנחנו לא הסכמנו למצב הזה; כי ביקשנו לעבור להצמדת השכר לזו של הצבא ולתקן באותם הסכומים שהשר כבר הזכיר כאן. אזי, אם עושים השבון של הממוצע של כל שופר, הרי שביקשנו תוספת ברוטו בסך של 400-500 לירות לשופר מדרגת מפקח ומטה. אלה הן הדרישות הנמצאות בידי משרד האוצר ומטובה סופית עדיין לא קיבלנו. כנראה שבשבוע הבא נדע היכן אנחנו עומדים.

אשר לגבי הדירות של השוטרים - במשטרה

ישראל ישנן 600 דירות שירות שבהן מתגוררות כ-600 משפחות שוטרים, מהן כ-45-44 משפחות בדירות הנמצאות בתחנה, בטייגרשט, וכ-40 במבנים של המשטרה. אנחנו נמצאים היום במצב שחלק מהמשפחות הללו עברו כבר לדירות אחרות, לדירות שירות שלנו שהתפתחו; ולגבי חלק אנחנו מחפשים פתרונות של כניסה לדירות חדשות תוך עזרה מבטימאליט.

פה אני מרשה לעצמי לעדכן אתכם ולהבהיר

שהיום ההלוואה הניתנת אינה בגבולות של 10,000 לירות אלא היא בגבולות של 30,000-35,000 לירות. כאשר אנחנו מדברים על פיננסי המשפחות האלה פנימי תחנות המשטרה אנחנו מנהלים מו"מ על-מנת לתת להם דירות בתנאים של מופיט, קרי: תנאי "עמידר" ואז אפשר לתת משכנתא בגבולות של 80% מערך הדירה שהם קונים, בתנאי שהיא לא תהיה יותר גדולה ולא תעלה יותר מאשר 100,000 לירות. דבר זה אנחנו עומדים להחיל על דירות שירות ולא על טייגרשט, כי אנחנו רוצים לאפשר לאלה שגרים בדירות לקנות אותן בתנאים שכר הזכרתי, תנאי "עמידר". אני רוצה לציין שמקרב אלה שעזבו את דירות השירות במשטרה ישראל לא היה מקרה אחד שהמשפחות הוצאו בכוח מדירות שירות. עד היום ישנם שוטרים רבים שסיימו כבר מזמן את עבודתם במשטרה וממשיכים להתגורר בדירות שירות.

מ. ורשמן:

חברי הוועדה מודעים לתנאי שכרם של השופרים והושבים שיש לתת לשוטרים

את שכרם הראוי להם במערכת השכר במדינה. אני חושב שהעוקף של כל הנושא הזה איננו כחסי, כפי שמנסים להציג, כי כאשר נתקלים גם במשרד האוצר בבעיות אנשי המשטרה שאם אנשי המשטרה יקבלו את המגיע להם זה יזעזע את המשק - אני לא נתקלתי בכך, ואני עסקתי קצת בכל הנושא הזה ואין מצביעים על השוטרים, או על אנשי הצבא שהם מקבלים שכר גבוה. איש לא אמר מדוע הם קיבלו ואנחנו - לא. אבל יש דברים מורכבים בתוכנו כאשר מוציאים קבוצה מסוימת מהמירוץ - מתחיל כדור השלג להתגלגל במערכת השכר.

שר המשטרה - ש. הלל:

ישנה בידי חליפת מכתבים עם האוצר בו כותב
לי מנכ"ל משרד האוצר שאם השוטרים יקבלו
תוספת שכר הוא איננו רואה בזה עילה להריגה לגבי מדיניות השכר במשק.

מ. ורטמן:

לכן אי-אפשר לצצל את המצב הזה ולראות בו
כביכול חריגה ממדיניות השכר ולנסות
להסתתר מאחורי השיגרה, להפלות קבוצה מסויימת של עובדים ולהכניסם לשלבי שכר
שאינם קיימים עוד. אני חושב שאנחנו חייבים לתת את הדעת על כך ואסור לנו להשאיר
את משרד המשטרה לבד, כי למעשה זהו השר היחידי הנמצא משני הצדדים ואני מתאר לעצמי
מה קשה מצבו כאשר הוא צריך לבוא ולהבוע מה שיותר עבור השוטרים ולהצדיק מדוע אין
נותנים יותר. לכן אני חושב שצריכה להיות ועדה של הכנסת שהיא תהיה התובעת
שינתן השכר המתאים לשוטרים, והיא גם תצטרך להחליט על כך ולא השר.

עלינו לזכור כאשר אומרים שהתוספות
צריכות להיות בהתאם לאלה של צבא הקבע, ואומרים לנו שזה לא בדיוק כך. נכון
שהפרובלמה מתחילה עם השוטר ולא עם הקצונה הבכירה, כי שם יש תנאים לקידום
עם תוספת משמעותית - האם אפשר להשוות את המצב לזה של צבא הקבע ולומר שהשוטר יהיה
3 שנים שוטר מתחיל ובשנה הרביעית הוא יהיה ט"ש, ואחרי עוד 3 שנים - סמל -
איננו מתמצא בזה. אבל זה איננו כך, כי בשירות המדינה במשך הזמן הגיעו למצב
שכל כמה שנים מקבלים דרגה, ומספר דרגות נעלמו, ודרגות 5-7 הן בתחתית הסולם.
משום כך אני חושב שהתוספות צריכות להיות בהתאם לאלה של צבא הקבע. אבל בכל זאת
יש הבדל ויכול להיות שישנן תוספות שצריכות להיות גדולות יותר בצבא הקבע ותוספות
אחרות צריכות להיות מועדפות לגבי המשטרה, כי זהו סוג עבודה אחר. למשל: אינני יודע
אם בצבא ישנם מדורים לבילוש. אבל במשטרה הם קיימים ושוטרים יוצאים לפנות בוקר
לערוך חיפושים. כך אי-אפשר להעתיק את הכל בצורה מדוייקת.

אולם, כאן אני רוצה להזהיר את עצמנו
ואמרת זאת לאנשי צבא הקבע ואני רוצה לומר את הדברים גם באוזני שר המשטרה: עלינו
לבדוק את התוספות; וזאת, בעיקר, אחרי הרפורמה במס/הכנסה. כל עוד לא היתה
רפורמה היתה לכך הצדקה במרכאות, ובלי מרכאות, כי על תוספות רבות לא שילמו מיסים.
היום הנושא הזה איננו קיים, כי על כל דבר משלמים מס הכנסה, ומוטב שהשוטר ידע
שהוא מקבל משפורת התחלתית בסך של 2500-3000 לירות, כולל שכר יסודי, תוספת יוקר,
תוספת משפחה ותוספת ותק - כל הדברים האלה נמצאים בשכר היסודי. אני חושב שסיידור
זה צריך להיות בכל ענפי המשק ובמשטרה קל ליישם זאת. נראה לי שכל הדברים האלה
יפתרו את בעיית השכר בזמן החומש ובעיית הפנסיה על מרכיביה השונים. דבר זה
גם יאפשר רוטאציה בתפקידי השוטרים מבלי שהם יצטרכו להסתכל בתלוש ולראות: מה אני
מפסיד מבהינת השכר. מכל מקום יש לתת תוספות במיוחד לשירותי הכטחון ולכן
ענין הוותק חייב להיות משמעותי יותר, כי הם אינם צריכים להיות בתחתית הסולם.

מ. פוגלמן:

הוותק של סמל במשטרה לאחר שנתיים הוא
בסך של 28 לירות; אחרי 5 שנים הוא סמל
ראשון - הוותק הוא 74 לירות; רב סמל לאחר ותק של 8 שנים - 127 לירות;
רס"ר לאחר ותק של 15 שנה - 246 לירות לחודש; המכסימום הוא - 306 לירות
לחודש. 14 לירות לשנה זהו הוותק של כל שנה עד תקרה של 306 לירות לחודש.

מ. ורטמן:

מאחר ואין קידום אוטומאטי ואין אפשרות
של העברה מדרגה לדרגה, יתכן ואם
השוטרים היו יודעים שבמצוי על אי האפשרות לעלות בדרגה הוא נשאר תמיד באותו
ותק, חייב הוותק להיות יותר גבוה ואז גם הלחץ על הקידום לא יהיה כל-כך חזק,
כי היום טוענים שזה לא רק הענין לקבל עוד פס, אלא זה מתבטא גם בכסף. לכן,

מ. ורשמן:

הוותק יהיה במקום ההעלאה אוטומטית בדרגה.

ש. תמיר:

ישנן שתי צורות שבהן ניתן לראות מה קורה עם השוטרים: ישנה גישה שמראה היכן מקומם של אלה ואחרים במעגל הכולל בתנאים נורמאליים ומתקבלים על הדעת; ישנה זווית ראייה אחרת האומרת שבתנאים מסויימים יש לרכז כוח למטרה מסויימת ואז יש לייחד לה את המשאבים לצרכי גיבוש הכוח. לדעתי החוק והסדר עומדים במדינת ישראל בסולם העדיפות הראשונים במעלה. אולם, אנחנו מתחילים להתרגל למצב שמבחינות לא רבות הוא על סף מופקרות ועולה למדינת ישראל מיליארדים. לכן, כל ראייה שגרתית של שכר - והשכר אינו הדבר היחיד שעושה את המשטרה למשטרה - הרי כל ראייה שגרתית מחטיאה את המשטרה.

היו לי, כמו לכל אגרה במדינה מגעים

עם המשטרה והרמה הייתה ירודה מאד. יש להניח שחבר-כנסת פונה הוא זוכה למירב היחס ואין מטיים לו עורף; ובכל זאת התוצאה הייתה אומללה מאד. אין לי תלונה לגבי איש פלוגי או אלמוני. אבל ברור שהאיכות מוכרחת לעלות בכמה דרגות אם אנחנו רוצים לבער את נגע המופקרות, כי בעיר הזאת תל-אביב היו ימים בדלתות פתוחות לפני 35 שנה. אזי, איכות הולכת עם כסף, וכסף רב. אנחנו כולנו שמנו כוח אדם רב לצה"ל ובבת אחת לאחר מלחמת יום הכיפורים, כי באותו רגע היה עדיף לבנות מחדש את הצבא. ברגע זה עדיף לבנות את המשטרה. כאן אני ארשה לעצמי לחלוק על כל הרצון של צמידות לצה"ל. לא מוכרחת להיות צמידות כזו. אמנם חמיד רוצים להתלות בחזק. אבל כאשר מישהו נופל מראש צוק - כולם מדרדרים.

ישנה בעיה: אין לנו יכולת להקים ארגון מקצועי של המשטרה.

שר המשטרה - ש. הלל:

כדי ששוטר יקבל את השכר הראוי והוא אינו יכול להתארגן - הוא חייב לשלוח

ש. תמיר:

את אשתו, לדעתי, משהו לא בסדר כאן. לכן צריך שיהיה ועד שאתו אפשר יהיה לדבר. היום המצב הוא כזה שאם לא דומקים על השולחן ולא עושים סנקציות - אין סיכוי לקבל משהו. אבל המערכות המקצועיות לא היו מגיעות לכך לו הייתה ראייה אובייקטיבית, כוללת, לו היו מקדמים ורואים את הדברים.

לכן אני מציע, גברתי היושבת-ראש, ואולי

בעצם אני צריך להפנות את בקשתי זו לשר המשטרה. מאחר ופיבלנו כאן משה מאולתרת הייתה מבקש שנקבל: א) דו"ח מפורט יותר לגבי מרכיבי השכר, כולל ותש של פנראיס ודעה ממקב"ל; ב) תינתן לנו טבלת שכר השוואתית, נניח בארה"ב בין הצבא לבין המשטרה, כי אני רוצה לדעת היכן מעמדו של השוטר לעומת החייל; ג) כן יהיה על אנשי המשטרה להתייחס לנושא התוספות לגבי משמרות, כי דעתי אינה כדעתו של חבר-הכנסת ורשמן שיש לשלם עבור המשמרות. אדם מישראל ההולך למשטרת ישראל צריך לדעת שהוא עלול להקרא ביום ובלילה. אבל הוא מקבל תמורה עבור זה, כי לא יעלה על דעתו של צוללן לשאול מתי ישלחו אותו ביום או בלילה. הוא צריך להיות תמיד נכון לכך. האם הוא צריך לקבל עבור זה תמורה מיוחדת - כך הדבר לגבי המשטרה. אבל השוטר צריך לקבל משכורת אחת ועם כל הדברים המלאכותיים שאנחנו יוצרים וחוסר המסגרת, מוכרח כאן להיות דין אחד לגבי החייל והשוטר.

עוד לפני הישיבה ביקשתי ממנכ"ל המשטרה להכין לנו טבלאות בנושאי השכר על-מנת

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

שנוכל לראות את הדברים בצורה ברורה. הם הודיעו שנערכת עתה בדיקה בנושא זה והם ימציאו לנו את הטבלאות לישיבה הבאה. אני מקווה שאכן נקבל אותן בישיבה הבאה. אני רוצה להוסיף ולבקש ממצבת כוח אדם שגם תגידו לנו מי מאיש מה, מה לא מאיש מבתינת החלוקה, כולל כל הנושא הזה.

ה. זיידל:

מאחר ואני נואם ראשון אחר חבר-הכנסת תמיר אני רוצה לאחל לו הצלחה ואני בטוח שאנחנו נהנה מרוחו הפעילה. אני מצטרף לכל הדברים שנאמרו על-ידי יושבת-ראש הוועדה.

תודה!

ש. המיר:

ה. זיידל:

לפני שנה פתחנו בעיה קשה בנושא הפרישה מהמשטרה. גם אז נתקלנו בקשיים מטעם משרד האוצר. אבל התגברנו על הקשיים וקידמנו את הנושא; וגם אז היה חשש שתהיינה לכך השלכות על יתר עובדי המדינה. אבל התברר שאי-אפשר להשוות את עבודת השוטרים, או עבודת החיילים ליתר העובדים.

אני בדרך כלל מתנגד לכל צמידות בשכר ואני חושב שזהו האופן של מדינת ישראל, כי אף אחד אינו חושב מה מגיע לו, אלא מה מקבל השני. אנחנו ראינו את המקרה של 350 הלירות וכיצד כולנו הסתכנו בכך. אולם, עלי לציין שזה עשה רושם קשה הפגנת נשות השוטרים. היו להן טענות צודקות בהחלט. הן הביאו את תלושי המשכורת וזו היתה עדות קשה. אנחנו חייבים להוכיח שבמדינת ישראל לא מי שהזקק יכול לשבות, אלא זה שמגיע לו צריך לקבל את המגיע לו. אני חושב שוועדת העבודה כבר הוכיחה בעבר שהיא אינה מתייצבת רק ליסוד של החזק וזה שיכול להפעיל לחץ.

לכן, אני תומך בהצעות של קודמים: (א) אני שמח שיושבת-ראש הוועדה יזמה את הדיון; (ב) יש כמובן צורך לקבל טבלאות ולראות מה מקובל בעולם, כדי לעודד את האנשים שירצו להיות שוטרים, כי כל ענין הפרישה המוקדמת היה כדי לעודד אנשים להיות שוטרים. עלי להזכיר שבדיונים הקודמים השתתפו איתנו נציגי משרד האוצר. (היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו: הם הוזמנו ולא באו). אנחנו צריכים למחות על כך שהם לא הופיעו היום, האם משום שאין הפגנות ליד משרד האוצר, משום כך הם לא הופיעו?

אני שוב רוצה לחזור ולברך את היושבת-ראש

על שהביאה נושא זה לדיון.

מ. דרובל:

אני מצטרף לכל הסימפאטיה והעידוד של קודמים. אבל כנראה שלא מספיק לבוא עם סימפאטיה ועידוד, כי במדינה שלנו מי שאינו לוקח את החוק לידיהו - קשה לו יותר. דווקא ועדת העבודה צריכה לצאת בטיבות שאם התביעות הן צודקות - יש להענות להן ולא צריך לחכות עד שמכריזים על סנקציות ואחר-כך באים ואומרים שאכן התביעות צודקות ויש להענות להן - נקודה זו צריך לשבור ואין לבוא כל-יום בשט של תוספת אחרת. אני שומע שיש תוספת רעש ועוד מעט תהיה תוספת שקט.

יש קרוב ל-600 תוספות שונות בשירות עובדי המדינה.

מ. פוגלמן:

מ. דרובלס:

אף אני חושב כמו חבר-הכנסת תמיר שאין להצמיד את השוטרים לצבא הקבע ולא לאף אחד אחר, מפני שקורה בזמן האחרון במשק שאם נותנים לסקטור אחד יש לתת גם לאחר. גוסף לכך, יתכן פעם נרצה לעודד את המשטרה, או שנרצה לעודד את הצבא. אזי, צריך להיות ברור לאנשים שאין לקחת את החוק פיזיים ואם למישהו מגיע - יש לתת. אבל רעיון ההצמדה איננו בריא.

מאחר ושר המשטרה כאן יש צורך לומר גם משהו בקשר לעבודת המשטרה. אני יודע כיצד המשטרה מבצעת את עבודתה. אבל הייתי עד לכמה דברים שיחסה של המשטרה כלפי הציבור לא היה בסדר. למשל: סגרו בירושלים רחוב מסויים שפעם היו רגילים לנסוע בו ושנוו סדרי התחבורה. כשבוע ימים עמדו שני שוטרים בתחילת הרחוב והיו מחזירים את המכוניות. כעבור 10 ימים מאז סגרו את הרחוב לתנועה עברתי שם וראיתי כיצד תור ארוך מצדנב. מדוע לא עמדו שוטרים ליד הצומת ומזהירים שאין לנסוע בכיוון. אף מהצד השני - עומדים שוטרים ורושמים דו"חות על נסיעה שלא בכיוון הנכון. כלומר, הציבור מתרשם שהשוטר עומד רק על-מנת לרשום דו"חות. דבר כזה קרה גם בתל-אביב ברחוב אלנבי בכיוון מוגרבי דרומה. נראה לי שטוב היה לחלק בציבור חוזר על השינויים שחלים והשוטר יזהיר תחילה את הנהגים במקום לרשום ישר את הדו"חות. נדמה לי שהציבור היה מעריך את זה יותר מאשר כאשר משלמים 20-30 לירות עבור הדו"ח. יוצא אפוא, שבמקום לרשום דו"ח הוא ירשום אזהרה ויסביר את הדברים לנהג כדי להגביר את האימון בין הציבור לבין השוטר.

אנחנו יודעים על כל העניינים שהיו לנו עם הרכב מיהודה ושומרון. פנה אלי מישהו שהוא מכיר אישית תושב בית-לחם הנוסע עם מספר ישראלי. אותו אזרח ישראלי פנה אלי וסיפר לי שהוא טילפן למשטרה. אמרו לו שעליו לבוא למשטרה. מדוע איבאמשר לקבל את הדברים בטלפון. דומני שדברים כאלה לא צריכים לקרות.

או כאשר ביקר כאן שר החוץ של ארה"ב והייתה הפגנה ליד הכנסת. באה מכוננית של שירות השידור ונעצרה בכל רחובות ליד רחבת הכנסת. ניגש סגן ניצב אחד וקרא ל-10 שוטרים והפכו את המשאית. האם יש צורך בכך? כבר ראינו גם שמפגין שמפריע לוקחים אותו שני שוטרים והשלישי - בועט בו מאחור.

אני משוכנע שכל המקרים האלה הם יוצאים מהכלל. לכן, יש להעביר לכל השוטרים קורסים להסברה - דבר זה לא היה מוזק להם, כי ברור שהשוטר עובד בתנאים קשים ביותר ועושה בדרך כלל את עבודתו נאמנה.

א. כהן:

אנחנו עדיין מדברים על המשמעויות של המשטרה ולא על שכר השוטרים. כמובן שהייתי רוצה לראות את השוטרים כשהיחסים בין הצדדים היו יותר תקינים. כמובן שהיו יכולים להיות לשר המשטרה חיים קלים כאשר הוא שומע שכולם תומכים בו. . . . (שר המשטרה - ש. הלל) אני הוזמנתי על-ידי יושבת-ראש הוועדה). אולם ישנה הרגשה שיש כאן עיוותי שכר, כי כל עובד צריך לעשות משהו כדי שיקבל כל מיני תוספות בשמות שונים. למשל: עובדי המכס והבלו - הרי תפקידם הוא לערוך חיפושים ובכל זאת הם מקבלים תוספות. לכן, כל התוספות האלה רק מעוותות וגורמות לשיבושים במערכת השכר. עלינו לזכור ששוטר הוא תמיד שוטר, 24 שעות ביממה. כמובן שלא היינו רוצים לראות איבוד מקצועי של צבא או משטרה, אשר הוועדים שלו מעדכנים מדי את עליית השכר ופה אין מי שיעקוב אחרי הדברים האלה, כי מה יהיה בעוד 3 שנים? לכן, יכול להיות שצריכה לקום ועדה קבועה, כפי שהציע חבר-הכנסת זרטמן, לא מטעם השוטרים, אלא מטעם ועדת העבודה שלהבטחה אשר במנייה יוכלו השוטרים להביא מדי פעם את בעיות השכר שלהם. הוועדה הזו תהיה מוסמכת להמליץ מדי פעם על שכר השוטרים ויהיה כאן מעקב מתמיד אחר המתרחש כאשר יש אינפלציה, כי הרי יש לנו

א. כהן:

דרישות של נקיטת כמים מהשוטרים. אבל איננו יכולים לדרוש זאת מהם כאשר אנחנו יודעים שהשוטרים עובדים כנהגי מוניות, או כשומרים במשחקי כדור רגל כדי לאזן את תקציבם והרי זה "פרוטקשן". כל שטר מעוניין לשמור במשחקים אלה, אך תפקידנו לשמור על שכרו של השטר ואינני רוצה את הפרוטקציוניזם הזה שיתנו לשטר לעבוד בשבתות.

כאן הייתי בא לעודד את השוטרים שיילכו

ללמוד מקצועות שהמטרה זקוקה להם, ובעיקר, לאור גל המעילות בשנים האחרונות, הייתי בא ומציע לשוטרים שילמדו משפטים, או ראיית חשבון ובלבד שישרתו במטרה לפחות 5 שנים. בדרך זו הוא יכול להפוך לעצמאי, הוא רואה מה אתה נותן לו, הוא גם יכול לעבוד במטרה כעורך-דין והופך להיות אדם מקצועי. הייתי רוצה לראות כמה עורכי-דין יבואו לעבוד במטרה בשביל כמה אלפי לירות? אנחנו חייבים לתקן את הדברים האלה.

אני, לא כמו חבר-הכנסת תמיר הייתי

מצדיק את השטר האנגלי ולא זה של ארה"ב. אולם אני רוצה לחזור לנושא הדיור. אתם נותנים היום הלוואה בסך של 35,000 ל"י לאלה שקיבלו דיור שדי. אזי, כשהשוטר עוזב את הדירה לאן הוא ילך, כי דירה חדשה עולה הרבה כסף. (מ. פוגלמן: אני נותן לו אפשרות לרכוש את הדירה). אבל היום מחירי הדירות האפיקרו. כי מה אומר השוטר: היום אני כבר בגיל 57 שנה ואינני יכול להתקיים עם משכנתא כזו ל-25 שנה, כי אז הילדים שלנו יצטרכו לשלם את המשכנתא. כזה הוא המצב לגבי הקצין אלעזר בחיפה. לכן, אהם צריכים לתת לשוטרים את הדירות לא במחירים של היום, אלא במחירים אחרים וסבירים, כדי שאותו אדם שיצא לפנסיה לא תרבוץ עליו משכנתא כזו, כאשר המשכורת שלו תהיה קטנה יותר ויהיה עליו לשלם הרבה יותר תשלומים - ממה הוא יתקיים?

נוסף לכך, אני יודע ששוטרים

קנו דירות שרד ונפטרו וישנם פסקי-דין המבקשים את האשה לפנות את הדירה. (מ. פוגלמן: היום ניתנת לה אפשרות לקנות את הדירה). או ידוע על מקרה של אלמנה שגרה בטייגרש ויש פסק-דין של פינוי; גם אם היא אינה מפנה את הדירה. אבל יש לה הרגשה לא טובה שהיא נמצאת בטייגרש בחסד ולא בזכות. יכול להיות שהמנכ"ל יגיד שזה לא מעניין את מבקר המדינה. (שר המשטרה - ש. הלל: הוא כבר אמר). גברתי, היושבת-ראש, כאן אני רוצה להזכיר לך שבשירות בתי-הסוהר נתנו 40,000 ל"י כדי לרכוש את הדירות וזוהו אותו משרד וזה אותה דירה שעולה היום 120,000-100,000 ל"י. (שר המשטרה - ש. הלל: שלא תהיינה אי-הבנות, אתה צריך להיות קשור כי זו הרי פעולה משטרית). יש לפתור את הבעיות, כי למה להשאיר אדם שיפול בין שני כסאות. העניינים בין המשרדים הממשלתיים - זו הבעיה שלך, אבל ניתן לאדם את היחס ואת ההרגשה הטובה.

י. יודיקין:

כאשר אני נותן לעצמי דו"ח, אזי כמעט

בכל ישיבה של ועדת העבודה מופיעה

עדיפות אחרת בין אם זה בעיות של התישבות, איזורי ספר קליטת עליה וכו'. כלומר, מישיבה לישיבה אנחנו מטלטלים את עצמנו מעדיפות לעדיפות, ובכל ישיבה אנחנו קובעים את העדיפות העליונה. אני רואה מציאות זו נכונה. אף-על-פי-כן בעיית ספר השוטרים צריכה לזכות לטיפול של הוועדה. יש ואני קורא מודעה בעתון הקוראת לאנשים להתגייס למטרה. המודעה מנוסחת בצורה מגוחכת ביותר וכמעט הייתי אומר שיש זה משום הונאת הציבור, כי בין התנאים המוזכרים לבין המציאות אין ולא כלום.

כאן אני תומך בנקודת דאגתו של חבר-הכנסת

תמיר שבתנאי המשטרה צריכה להיות העריכה נכונה של מסימות המשטרה כמו: ישנה בעיה חמורה ביותר של בטחון פנים ואינני חושב שלבעיות בטחון-פנים אחראית המשטרה בלבד; אינני חושב שהמשטרה נושאת באחריות לכלל התהליכים של התפרקות בחברה הישראלית. בהתחמנות זו אני רוצה לומר שהמשטרה אינה עושה טובה לעצמה כאשר היא ממעיטה בחומרה של הדברים. לדעתי, גישה זו אינה הולמת את משקל הבעיות בחברה וגם אינה

י. יודיק:

מאשרת למשטרה להשיג את הכוח היעיל, כוח המודע למשימותיו המופקד על בטחון פנים. עצם החלק הרב שהמשטרה נוטלת בבטחון חוץ - כך הייתי קורא לזה. (שר המשטרה - ש. הלל: בתוך תחום המדינה). כי הבעיות אינן רק של התפרקות בחברה הישראלית, אלה הם דברים רציניים ביותר.

אנחנו עומדים עתה בעצומו של דיון על

תקציב המדינה. אבל אני חושב שענין בטחון פנים בערים הגדולות הוא דבר הדורש להחזיר את שוטרי המקום. הנסיון של שוטרים ניידיים לא ענה על הצרכים של הבטחון השוטף הפנימי. נעלם מהרחובות השוטר המכיר את כל השכנים - דבר זה גרע מתדמיתה של המשטרה והגביר את המרחק בין המשטרה והאזרח; ואם המשטרה הסתמכה על קשיים תקציביים, הרי אני מציע לשר המשטרה בהזדמנות זו שהוא יושב איתנו ושומע את הדברים לתת את דעתו גם לענין זה.

אני חושב שרק תוספת של שוטרים בכבישים

תבטיח ותבלום את תאונות הדרכים. כל הדברים האחרים והתקציבים האסטרטגיים שנשקיע בכבישים לא יבואו במקום השוטר בכביש. אולם, אני חוזר לבעיית הבעיות: יש להביא את שכר השוטרים לתמורה מהפכנית. לדעתי נכון קבעה ועדת העבודה ששכרו של שוטר מתחיל, או זמן קצר לאחר שהתחיל לעבוד צריך להיות פחות או יותר השכר הממוצע במשק. (היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו: השכר הממוצע במשק הוא 2500 ל"י) אני מדבר על פועל מקצועי המקבל 3500 ל"י ומכאן לכל אורך הדרך. אינני רוצה להכנס לבעיות הפנימיות של המשטרה ואיך לבנות את סולם התוספות - אני חושב שיש כאן צורך בחוות דעת מקצועית. אני רק יכול לתת דעה שיש צורך להגדיל במידה ניכרת את שכרו של השוטר, ובעיקר, את תוספת הוותק אם רוצים לקשור את השוטרים לאורך זמן למשטרה.

השוטר כידויף הציבור בעת צרה -

נשאלת השאלה מי יעסוק בכל הנושאים הקשורים בשוטרים. אינני חושב שיש להטיל את כל המעמסה הזו על שר המשטרה בלבד שיריב את ריבה של המשטרה. אני חושב שעל הוועדה להמשיך בדיון זה ולהזמין את שר האוצר עצמו ולא להסתפק בנציגיו, כי יש למצוא פתרון ביחס לשכר השוטרים.

ה. שמעוני:

נדמה לי שטוב יהיה אם נצטרך לברוא מהצמדה בסקטורים אחרים. אבל נדמה

לי שעבודת השוטר צריכה להיות צמודה למערכת מאורגנת; וזאת, דיוקא משום הבריחה. כיון שהנושא מודע פחות והנושא מאורגן והציבור נוהג את דעתו על כך והם עושים עבודה שווה, עבודה בטחונית שווה. אזי, הם צריכים להיות כמו מערכת צבא הקבע.

ישנה רק בעיה אחת שבדרך כלל

בצבא הקבע יש יותר בעלי דרגות בכירות - נקודה זו צריך לפתור ואפשר לפתור אותה על-ידי ותק מתקדם, כי המיד פאטר מדברים על שכר השוטרים מתכוונים לבעלי דרגות גבוהות ואין מדברים על השוטר-הטוראי. לכן, אם יצמידו את שכר השוטרים למערכת צבא הקבע וימצאו דרך לפיצוי משמעותי לגבי הוותק של השוטרים-הטוראים, כי השוטרים מקבלים פחות מאנשי צבא הקבע. משום כך יש להשוותם לסקטור שעושה אותה עבודה.

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו:

אני תמימת דעים עם כל מה שנאמר כאן על-מנת לחזק את שר המשטרה במאבקו

לשיפור מערכת המשטרה ולהטבת תנאיה - דבר שיכול להעלות את רמתה, כי כדי שהמשטרה תוכל למלא את תפקידיה היא חייבת לקבל כוח אדם בעל כישורים, בעל יכולת

היו"ר - ש. ארבל - הממוזל לנו:

על-מנת להתמודד עם כל הבעיות שצוינו כאן. היום זוהי משימה קשה, כי אין מתגייסים למשטרה בגלל כל אותם הדברים שצייננו חב-הכנסת תמיר. אנשים אינם מתגייסים למשטרה בתנאים שהיא מציעה. לא מספיק שיהיה זה אדם בעל אידיאל שרוצה להתגייס למשטרה על-מנת להתאזר את כוחה, אלא הוא רוצה לדעת במה זה מתבטא - הממשלה כולה חייבת להיות מודעת ואי-אפשר שרק שר המשטרה יהיה זה שמתמודד עם הבעיה. אנחנו מוכרחים להחזיר תודעה זו קודם כל לשר האוצר, ואם אנחנו אינם מודעים - אני מצטערת על כך שהם עוסקים עם כל הסקטורים האחרים. אבל לא יתכן שלא לראות את השוטר, את הקצין במשטרה מתוך האספקט הכולל בצורה אחרת לגמרי. אנחנו חייבים להיות ערים ומודעים לכך. כל זה מחייב מחשבה יסודית מעמיקה בכל המערכת הזו. זה איננו ענין לתיקון פה ושם, או לטלאי פה ושם, כי מה ששמעתי וכסאני קצת מתעמקת בנושא אפשר רק להשתומם ולהעלות גיחוך. כיצד אפשר לעבוד בתנאים כאלה. (ש. תמיר: שלא לדבר על פיתויים). כאשר דברים אחרים קורצים להם.

אנחנו גאים שיש לנו משטרה נקייה כפיט ובעלת טוהר מידות. אבל כמה אדם יכול להחזיק מעמד, כי הוא בכל זאת בשר ודם. כאשר אנחנו מדברים על הצמדה, הרי זה לא באותו מובן שקיים במשק, אלא מאחר שהתפקידים שמטילים על המשטרה זהים ותואמים לאלה שממלאים אנשי צבא הקבא סברנו שהיה כאן הצמדה בתיאומים המחוייבים, כי יש דברים שצריכים שם לתת הטבה לשוטרים כמו: משמרות לילה ולא לבטל אותה על-ידי זה שמשווים לצבא הקבע, ישנם דברים ייחודיים למשטרה. אבל כדי שנוכל לבוא לתת את דעתנו על כל הדברים האלה אנחנו זקוקים לכך שמצבת כוח אדם תביא לנו פרטים נוספים לגבי המצב בהשוואה למה שקיים היום בצבא הקבע. אל תסתירו מאתנו שום דבר, כי אנחנו כוועדת כנסת לוקחים על עצמנו לטפל בנושא, ובעיקר, כאשר נבוא לחוות דעה באופן סופי.

דבר נוסף - אני העליתי מספר נקודות ונשלת העתק הפרוטוקול מהן דרישות השוטרים לשר המשטרה, למפכ"ל ולאחרים, כי השוטרים באילת אמרו לנו שחושבים לבטל להם את כרטיס הטיסה מאילת. דבר זה מסתבב במספר רב לשוטרים ואם הוא קיים לגבי סקטורים אחרים, ואת אנשי הצבא מטיסים למרכז הארץ - מדוע שלא יעשו זאת לגבי איש המשטרה? כן הם מדברים על תוספת ערבה - מדוע השוטר לא צריך לקבל אותה כאשר כל עובד אחר מקבל?

דיברתי על שירותי הרווחה כמו: אשל - מהו מקבל ביוס? כן הדבר לגבי מעונות-יום מנוי שבמעט כל העובדים פה ושם מקבלים תוספות כאלה. מי מחזיק את הילדים במעונות-יום עבור השוטרים במשטרה? נוסף לכך יש ענין של ריפוי שיניים - בצבא הקבע זה קיים, מה לגבי השוטרים? מה מקבל היום השוטר לגבי השתתפות ברכב? מה בענין החזקת טלפון ונופש - אלה הם דברים במסגרת שירותי הרווחה. אנחנו רוצים לדעת פרטים על כל הדברים האלה.

אשר לענין הדיור - אנחנו מבקשים

לקבל פירוט כמה משפחות שוטרים נמצאות היום בדיור של המשטרה, כלומר, דירות שהן בשכירות ואתם מוכנים להעמיד אותן לרשות המשפחות? מהם התנאים שאתם דורשים כדי שהשוטר יוכל לרכוש את הדיור, מה הסיוע שנותן צבא הקבע ומה הסיוע שאתם נותנים? כי אני יודעת שנותנים למעלה מ-60,000 לירון. מדוע השוטרים אינם זכאים לכך? אני מצטערת שהמנו את אנשי משרד האוצר והם לא באו, כי רצינו להשמיד באופנייהם דברים אלה. אני בהחלט אעביר את מחאתנו לאנשי האוצר. (י. יודין: אנחנו צריכים לבקש שיבוא שר האוצר). אנחנו נבקש באופן מיוחד שהשר יבוא, כי אנחנו כוועדת העבודה בהחלט חושבים שיש צורך חיוני ודחוף בשינוי יסודי בתנאי העבודה של השוטרים ובשכרם על כל מרכיביהם. זה כולל מחייב את המשטרה להעלות את רמתה, כדי שתוכל למלא את התפקידים שהמציאות שלנו מטילה עליה מדי יום ביומו.

אנחנו רוצים לחזק את המנכ"ל ויתר עובדי המשטרה שעוסקים בנושא זה ונקווה שעדי לשיבה הבאה תוכלו לעדכן אותנו באי-אילו

היו"ר - ש. ארבל-אלמוזלינו

השופט שבין חלה והקדמות במו"מ עם משרד האוצר. אנחנו מבקשים מכם להעביר לאנשי
משרד האוצר את גישתה של הוועדה בנושא זה ואנחנו גם נעביר למשרד האוצר את
המרוטקול, כי ועדת העבודה לא תרצה מהעניין עד אשר הדברים יתקנו באופן היסודי ביותר.

הישיבה נעלה בשעה 10.45.